

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	PSIR 110:Introduction to Political Science/ Siyasət elminə giriş 3 KU/6 ECTS; 15 həftə, 60 saat
	Departament	Political Science and Philosophy
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavriat
	Tədris semestri	2026-cı ilin payız semestri
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Aylin Mustafa
	E-mail:	aylin.mustafa@khazar.org
	Telefon:	
	Mühazirə otağı/Cədvəl	Məhsəti küçəsi 11 (Neftçilər kampusu)
	Məsləhət saatları	Tələbələrə razılaşdırılan vaxtlarda
Prerekvizitlər	Yoxdur	
Tədris dili	Azərbaycan	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	Heywood, A. (2025). Politics, 6-ci nəşr. Bloomsbury Academic —seçilmiş fəsillər.	
Kursun təsviri	Bu kurs tələbələrdə siyasətin öyrənilməsinə dair geniş və əsaslı təsəvvür formalaşdırır. Kurs çərçivəsində əsas siyasi anlayışlar və nəzəri yanaşmalar təhlil olunur, müxtəlif idarəetmə formaları və institusional strukturlar müqayisə edilir, siyasət elminin başlıca sahələri üzrə müasir məsələlər araşdırılır. Oxu materialları, mühazirələr və auditoriya müzakirələri tələbələrin siyasətin öyrənilməsində istifadə olunan əsas anlayış, nəzəriyyə və modelləri dərinlən və hərtərəfli mənimsəməsinə kömək edəcək.	
Kursun məqsədləri	Kursun məqsədləri aşağıdakılardır: – tələbələri siyasət elminin əsas anlayışları, nəzəriyyələri və yanaşmaları ilə tanış etmək; – dövlət, siyasi hakimiyyət, legitimlik, demokratiya və müxtəlif siyasi rejim növlərini araşdırmaq; – siyasi ideologiyaların, millətçiliyin, kimliyin və iqtisadi amillərin siyasi həyatı necə formalaşdırdığını təhlil etmək; – siyasi təmsilçiliyin, seçkilərin, partiya sistemlərinin və qanunverici institutların fəaliyyətini izah etmək; – tələbələrin global idarəetməni və müasir siyasi prosesləri tənqidi təhlil etmək bacarığını inkişaf etdirmək.	

Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	– siyasət elminin əsas anlayış və terminlərinin tərifini vermək və onları düzgün tətbiq etmək; – başlıca siyasi ideologiyaları fərqləndirmək və onların siyasi sistemlərə və ictimai müzakirələrə təsirini qiymətləndirmək; – müxtəlif idarəetmə formalarını müqayisə etmək və onların institutlarında siyasi hakimiyyətin necə bölüşdürüldüyünü və həyata keçirildiyini izah etmək; – millətçiliyin, kimliyin, siyasi mədəniyyətin, medianın və siyasi iqtisadiyyatın siyasi davranışa və qərarların qəbuluna təsirini qiymətləndirmək; – siyasi hadisələri, arqumentləri və müasir müzakirələri şərh edərkən tənqidi və analitik düşünmə bacarıqlarını tətbiq etmək.		
Tədris metodları	Məşğələ		x
	Qrup müzakirəsi		x
	Praktiki tapşırıqlar		x
	Praktiki məsələnin təhlili		x
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Yoxlama (quiz)	20.10.26/23.12.26	10
	Tapşırıq	22.09.26-09.12.26	10
	Davamiyyət	Semestr müddəti boyunca	5
	Aktivlik	Semestr müddəti boyunca	10
	Aralıq imtahanı	Dekanlıq tərəfindən müəyyən ediləcək	30
	Final imtahanı	Dekanlıq tərəfindən müəyyən ediləcək	35
	Yekun		100
Tədris qaydaları	ələbələrdən dərslərdə müntəzəm iştirak etmək, təyin olunmuş materialları oxumaq və auditoriya müzakirələrinə fəal qoşulmaq tələb olunur. Davamiyyət (5%) tələbələrin dərslərdə iştirakı əsasında qiymətləndirilir. Dərslərin 25%-dən çoxunda iştirak etməyən tələbələr yekun imtahana buraxılmayacaqlar. Xəstəlik və ya digər üzrlü səbəblər olduqda müvafiq sənədlər fakültə dekanlığına təqdim edilməlidir. Fəal iştirak (10%) tələbələrin auditoriya müzakirələrində və sual-cavab sessiyalarında fəallığı, eləcə də müstəqil araşdırma əsasında kurs mövzuları ilə bağlı müzakirələrə verdikləri töhfə üzrə qiymətləndirilir. Yoxlamalar (10%): Semestr ərzində tələbələrin kurs materialını nə dərəcədə mənimsədiyini qiymətləndirmək məqsədilə iki kiçik yoxlama keçiriləcək. Bu qiymətləndirmə komponenti ümumilikdə 10 baldır və yekun nəticə iki yoxlamadan alınan balların ədədi ortası kimi hesablanacaq. Kurs tapşırığı — təqdimat (10%): Tələbələr seçilmiş mövzu üzrə araşdırma aparmalı və 15 dəqiqəlik təqdimat etməlidirlər. Qiymətləndirmə zamanı məzmunun		

keyfiyyəti, analitik yanaşma və təqdimat bacarıqları nəzərə alınacaq. Mövzular kursun dördüncü həftəsində tələbələrlə birlikdə müəyyən ediləcək. Tələbələr akademik araşdırma bacarıqlarını nümayiş etdirməli və mövzularını aydın strukturlu, əsaslandırılmış şəkildə təqdim etməlidirlər.

Təqdimatın hazırlanması qaydaları: Təqdimat tələbənin adının və mövzunun göstərildiyi titul slaydı ilə başlamalıdır. Giriş hissəsində mövzu qısa şəkildə təqdim edilməli, təqdimatın məqsədi bildirilməli və ümumi planı verilməlidir. Əsas hissə məntiqi ardıcılıqla qurulmalı və aydın bölmələrə ayrılmalıdır. Nəticə hissəsində müzakirə olunan əsas məqamlar ümumiləşdirilməlidir. Mənbələrin düzgün göstərilməsi üçün ədəbiyyat siyahısının yer aldığı ayrıca slayd əlavə olunmalıdır.

Tapşırıqların təqdim edilməsi qaydası: Tapşırıqların son tarixlərinə əməl etmək kurs tələblərinin mühüm hissəsidir. Tələbələr bütün kurs tapşırıqlarını müəyyən edilmiş tarixlərdə təqdim etməlidirlər. Əsaslı izah verilmədikdə və əvvəlcədən razılıq alınmadıqda gec təqdim olunan işlərin qiyməti azaldıla bilər.

İmtahanlar (65%): Tələbələrin nailiyyətləri aralıq və yekun imtahan vasitəsilə qiymətləndiriləcək. Hər iki imtahan tələbələrin kurs materialı üzrə biliklərini, əsas məsələləri təhlil etmək və əsaslandırılmış arqumentlər irəli sürmək bacarıqlarını ölçmək məqsədi daşıyır. İmtahan sualları açıq tipli olacaq. Cavablar həcmindən daha çox mövzuya uyğunluğu, dəqiqliyi, aydınlığı və məzmun dərinliyi əsasında qiymətləndiriləcək.

İmtahanlar zamanı akademik dürüstlük: Tələbələr bütün imtahan prosedurlarına və akademik dürüstlük standartlarına əməl etməlidirlər. Köçürmək, icazə verilməyən materiallardan istifadə etmək və ya imtahan prosesinə hər hansı şəkildə müdaxilə etmək qəti qadağandır. Hər hansı pozuntu tələbənin imtahan nəticəsinin ləğv edilməsinə və ona 0 bal verilməsinə səbəb ola bilər.

Kursu başa vurma tələbi: Kursu uğurla başa vurmaq üçün tələbənin yekun ümumi qiyməti 60% və ya daha yüksək olmalıdır. Bu minimum tələbi ödəməyən tələbələr kursu növbəti semestrə və ya tədris ilində təkrar keçməlidirlər.

Akademik qayda pozuntuları

Xəzər Universiteti akademik dürüstlüyün yüksək standartlarını qorumağa sadıqdır. Tələbələr öz adları ilə təqdim etdikləri bütün işlərin orijinal olmasına, düzgün sənədləşdirilməsinə və universitet qaydalarına uyğun hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyırlar.

Akademik qayda pozuntularına aşağıdakılar daxildir, lakin bunlarla məhdudlaşmır:

- plagiat;
- köçürmə və digər aldatma halları;

- icazəsiz əməkdaşlıq;
- məlumatların uydurulması və ya saxtalaşdırılması;
- icazə olmadan eyni işin birdən çox qiymətləndirmə üçün təqdim edilməsi.

Plagiat tələbənin başqa şəxsin sözlərindən, ideyalarından, arqumentlərindən və ya tədqiqatından ilkin mənbəni aydın şəkildə göstərmədən istifadə etməsidir. Bu, universitet qaydalarının ciddi pozuntusu sayılır. Plagiatı yol verən tələbələr, eləcə də bu məqsədlə bilərəkdən material təqdim edən şəxslər **kurs üzrə 0% qiymət alacaqlar**.

Başqa mənbələrdən götürülmüş söz və ya ideyalardan istifadə edildikdə onların mənbəyi düzgün göstərməlidir. Birbaşa sitatlar dırnaq işarəsi içində verilməli, götürülmüş bütün materiallara mətn daxilində istinad edilməli və ya səhifəaltı qeyd əlavə olunmalıdır. Təqdim edilən işin sonunda tam ədəbiyyat siyahısı da yer almalıdır. Tələbələr universitetin plagiat və akademik qayda pozuntuları ilə bağlı qaydaları ilə tanış olmalıdırlar.

Generativ süni intellektdən istifadə

Bu kursda Xəzər Universitetinin *Generativ Süni İntellektdən İstifadə Qaydaları* tətbiq olunur. Tələbələr generativ süni intellekt alətlərindən yalnız ideyaların ilkin şəkildə formalaşdırılması, ilkin planın hazırlanması, məlumatların sistemləşdirilməsi, həmçinin qrammatik və orfoqrafik səhvlərin yoxlanılması məqsədilə istifadə edə bilərlər.

Generativ süni intellekt alətlərindən təqdimatın hamısını və ya əhəmiyyətli hissəsini hazırlamaq, tarixi təhlil və ya nəticələr yazmaq, akademik istinadlar uydurmaq və ya saxtalaşdırmaq, eləcə də aralıq imtahanları, yekun imtahanları, kiçik yoxlamaları və auditoriyada yerinə yetirilən digər qiymətləndirmə tapşırıqlarını hazırlamaq üçün istifadə etmək qadağandır. Generativ süni intellekt vasitəsilə hazırlanmış materiallar təyin olunmuş oxu materiallarını və etibarlı akademik mənbələri əvəz edə bilməz. Mətn əsaslı işlərdə generativ süni intellektin köməyi ilə hazırlanmış məzmun ümumi mətnin 25%-dən çoxunu təşkil etməməlidir.

Tələbələr təqdim etdikləri bütün materialların dəqiqliyinə, etibarlılığına və mənbələrinin düzgün göstərilməsinə görə tam məsuliyyət daşıyırlar. Generativ süni intellektdən hər hansı istifadə tapşırığının sonunda və ya təqdimatın son slaydında aydın şəkildə bildirilməlidir. Bu zaman istifadə olunan alətin adı, ondan istifadə məqsədi və işin hansı hissələrinin hazırlanmasına kömək etdiyi göstərilməlidir.

Açıqlama nümunəsi: “ChatGPT-dən (OpenAI, 2026) yalnız bu təqdimatın ilkin strukturunun hazırlanmasına və qrammatik redaktəsinə kömək məqsədilə istifadə edilmişdir. Tarixi araşdırma, təhlil, arqumentlər və nəticələr tələbələr tərəfindən

	müstəqil hazırlanmışdır.” Generativ süni intellektdən icazəsiz istifadə etmək və ya istifadə faktını bildirməmək akademik dürüstlük qaydalarının pozulması hesab olunur və xəbərdarlıq, işin yenidən təqdim edilməsi, qiymətin azaldılması və ya sıfır qiymət verilməsi ilə nəticələne bilər.
--	---

Cədvəl (dəyişdirilə bilər)			
Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
1.	15.09.2026	Siyasət elminə giriş: əsas anlayışlar və yanaşmalar	Heywood, A. (2025). Politics. Bloomsbury Publishing. 1-ci fəsil,s.1-27
2.	22.09.2026	Siyasi ideologiyalar: Liberalizm, konservatizm, sosializm, sosial-demokratiya, anarxizm, faşizm, feminizm, kommunizm.	Heywood, A. (2025). Politics. Bloomsbury Publishing. 2-ci fəsil,s.28-59
3.	29.09.2026	Dövlət və onun siyasətdəki rolu	Heywood, A. (2025). Politics. Bloomsbury Publishing. 3-cü fəsil,s.60-84
4.	06.10.2026	Demokratiya və Legitimlik	Heywood, A. (2025). Politics. Bloomsbury Publishing. 4-cü fəsil,s.85-117
5.	13.10.2026	Siyasi rejimlər	Heywood, A. (2025). Politics. Bloomsbury Publishing. 5-ci fəsil,s.118-144
6.	20.10.2026	Millət və millətçilik (Birinci yoxlama)	Heywood, A. (2025). Politics. Bloomsbury Publishing. 6-cı fəsil,s.145-166
7.	27.10.2026	Siyasi iqtisadiyyat və qloballaşma	Heywood, A. (2025). Politics. Bloomsbury Publishing. 7-ci fəsil,s.167-190
Araşq imtahanı			
8.	11.11.2026	Kimlik siyasəti	Heywood, A. (2025). Politics. Bloomsbury Publishing. 8-ci fəsil,s.191-214

9.	18.11.2026	Siyasi Mədəniyyət və ənənəvi və sosial medianın siyasətdə rolu, post-truth siyasət.	Heywood, A. (2025). Politics. Bloomsbury Publishing. 9-ci fəsil,s.215-241
10.	25.11.2026	Seçkilər və Səsvermə	Heywood, A. (2025). Politics. Bloomsbury Publishing. 10-cu fəsil,s.242-270
11.	02.12.2026	Siyasi Partiyalar və Partiya Sistemləri	Heywood, A. (2025). Politics. Bloomsbury Publishing. 11-ci fəsil,s.271-296
12.	09.12.2026	Konstitusiya, hüquq, məhkəmələr	Heywood, A. (2025). Politics. Bloomsbury Publishing. 13-cü fəsil,s.320-344
13.	16.12.2026	Qanunverici Orqanlar	Heywood, A. (2025). Politics. Bloomsbury Publishing. 15-ci fəsil,s.372-296
14.	23.12.2026	Qlobal İdarəetmə və Siyasətin gələcəyi (İkinci yoxlama)	Heywood, A. (2025). Politics. Bloomsbury Publishing. 19-cu fəsil,s.473-497
15.	30.12.2026	Tənqidi siyasət və Müasir siyasi proseslərin təhlili	Heywood, A. (2025). Politics. Bloomsbury Publishing. 20-ci fəsil,s.498-514
Final imtahanı			